

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Floremundi Raemundi V. Cl. Olim Consiliarii Regis
Galliarvm Ex Calviniano Catholici Synopsis Omnium hujus
temporis Controversiarum tam inter Lutheranos,
Calvinistas quam alios plurimos. Sive Historia ...**

Raemond, Florimond de

Coloniae Agrippinae, 1655

I. Primi in Galliis Lutherani homines ex vulgi faece plerique omnes fuêre.

urn:nbn:de:hbz:466:1-10880

theranus irridens, si Catapaptistæ, inquit, eorum qui in Belgio occisi sunt, inire velint numerum, multo majorem fore. Esto: è Calvini schola prodeuntes quidam maleconfulti discipuli ignis supplicio seipfos objecerunt. Idè certe & olim Anabaptistæ fecerunt, & hodie non minus alacriter faciunt, divinis laudibus martyres suos ad cælum usq; efferentes. Calvino Genevæ septis se continēt, facile fuit miseris illos ac stultos, qui in diversis Christiani Orbis partibus etiam cum vitæ dispendio magistri deliria propugnabāt, his ac similibus verbis animare: Bono animo estote, fratres. Alacriter ad ignē pergite: nullum supplicium aut dolorē formidate. Hæc via regia ad cælum est. Ecce Christum expansis brachiis vos expectantem, & ad æterna gaudia vobis præparata introducere gestiētem. Interim vero bonus ille vir cuti suæ metuens, loco sibi canit, Genevæ mœnibus se includens, neque umquam inde egressus, ne vitæ periculum adiret quod alios fortiter contempere jubebat. De quo facete Ronfardus Poeta Gallicus sic ludit:

*Calvinus annis obitus dudum, quid est
Quod se Genevæ continet, nec Franciam
Adit, ut honorem martyris querat sibi:
Illos Tragædos nempe homo ignavissimus
Imitatur, alios qui subornant, scenicas
Partes peracturos; popello fabula
Vt si minus probetur, ipsi non tamen
Exhibentur, aut sicut ludibrio.*

QVALES ET È QVO HOMINVM GENE-
re fuerint primi novi Evangelii in
Galliis Ministri.

CAPUT SEPTIMUM.

ARGUMENTVM.

- I. Primi in Galliis Lutherani homines ex vulgi se-
ceptiorique omnes fuerunt.
- II. Primus novi Evangelii in Galliis Minister lane
carminator.
- III. S. Scripturæ libri ab hæreticis vulgo ad legē dū dāt.
- IV. Vulgus à sacrarum literarum tractatione abstinere
debet.
- V. Apud hæreticos etiam feminae Ministeriis Eccle-
siasticis fungendis se ingerunt.
- VI. Quam indignum sit, libros sacros in vulgi officinis
& passim profanari.

QVINOVAE Ecclesiæ è variis centonibus novā
pro suo lubitu confarinarunt Ecclesiasticā

Historiā, ajunt, quemadmodum Deus per res Mun-
di contemtas & abiectissimas ejusdem superbiā &
arrogantiam proculcare voluerit, dum scilicet nō
Reges aut Principes, sed pauperculos ac rudes pis-
catores elegit, qui Evangelium Mundo annuncia-
rent, sic eundem veram sapientiam ac divini Verbi
cognitionē, sapientibus ac doctis hujus sæculi ab-
sconditā, simplicibus & indoctis revelasse. Primos
enim qui Evangelicæ veritatis cognitionem acce-
perint, homines de plebe, & mechanicis artibus vi-
tā sustentantes fuisse: adeoq; multos qui nullā artē
antequam mechanicam tractarint, aut terrā ara-
tro profciderint, repēte eximios factos esse Theo-
logos. His tamquam gēmis quum illa Pseudomar-
tyrologia, tum Ecclesiasticæ Historiæ libri, passim
distincti atq; exornati sunt. Alios videas docentes,
alios catechizantes, alios prædicantes, alios evan-
gelizantes, omnes propriam sibi quisq; Fidem suo
marte eudentes, S. Scripturam ad suum sensum de-
torquentes, sacro ministerio sine ulla legitima vo-
catione se ingerentes, & illotis manibus sacra tra-
ctātes; alios ab aliis ad prædicandum Evangelium
deputatos ac missos, omnes vero pari ignorantia
irretitos, omni solida SS litterarum cognitione de-
stitutos, & in incerto stultarum, erronearū ac fal-
sitarum opinionum, ac sui cerebri cōmentorū falso
fluctuantes. Quod si forte in aliqua re aliqua eis
rationis lux illuceat, profecto idē illis accidit quod
iis qui tenuissimum Lunæ nubibus obrectæ lumē
adspiciunt. Ecce certe similis est ignorantia illis spe-
culis, quæ omnium objectorum imagines falsas, ac
vero multo majores repræsētat. Et sicut olim apud
Judæos Scribæ ac Pharisei Mosaicā legē prædica-
bant, viā tamen suæ ipsorū salutis ignorabant; sic
nostri hi nihil frequentius in ore habent quā Iesum
Christi nomē, nihil tamen minus quā Iesum Chri-
stū agnoscunt. Similis fuit olim Waldensū hære-
ticorum ignorantia, quam nostro sæculo renatam
videmus. Vt enim in arboribus quibusdā & flores
ac fructus uno atq; eodē die enascuntur ac cadūt;
sic ex rusticis atq; imperitissimis hominibus re-
pente scholares, Baccalauri atq; Doctores, si diis
placet, facti sunt. VValdus homo bonarum artium
atq; litterarum ignarus, postquam S. Biblia in vul-
garē linguam Gallicam traduci curavit, certatin
omnes dies noctesq; eorum lectiōi incubuerunt,
adeo ut quidam integros libros memoriter tene-
rent Idem de repentinis ejusmodi, & à mane ad
vesperam natis Doctoribus reformatorū nostrorū
Ecclesiastica prodit Historia. Vix illi à primo limi-
ne lit.

ne litteras salutarunt: & ecce tibi statim peritissimos Grammaticos! Iidem ne rudimenta quidem Grammaticæ sciunt: & ecce tibi Rhetores argutissimos! Quinque nec Logices præcepta, nec rei naturalis scientiæ vel primoribus labris degustarint, magni tamen Philosophi videri volūt: Philosophi quidem sine ulla Philosophiæ, & Theologi sine ulla primorum Theologiæ fundamentorū cognitioni. Inter alios ibidem exemplum ponitur rustici cujusdā, qui quum neque ipsas litterarum figuras agnoscere posset ac discernere, Novum Testamentum ab aliis prælegi sibi curavit; deinde litterarum characteres imitatus, textum Latinum cum Gallico verbatim contulit, atque assiduo labore perfecit, ut testimonia quæ velle, è SS. literis proferre sciret, familiamque suam erudiret, ac Papisticos Sacerdotes facile refutaret, ut prædicta Ecclesiastica loquitur Historia. Sed ecce tibi alterum, cujus Beza facit mentionem, hominem ejusdem farinae.

II. Ioānes Clericus, inquit, lanæ carminator fuit in oppido Meldensi, qui singulari zelo inflamatus, & Dei cognitione, quā ex Bibliis tunc utcumque in Gallicā linguā translatis hausit, instructus, primus in dicto oppido, An. MDCXXV. Antichristo sese opposuit, & Ecclesiæ florentissimæ, quæ postea ibi fuit, inter suæ cōditionis homines fundamenta jecit, ubi etiā tandē fuit combustus. Ecce tibi lanæ carminatorē, primum novæ Ecclesiæ architectum & fundatorem. Ecce tibi primum ejusdē in Gallia martyre Sic enim appellant illos, qui ob erroris pertinaciam supplicio sunt affecti: de quibus singulari capite libro VII. dicam. Idem aliquot ante annos in eodē oppido flagris cæsus fuerat: ut inde exclamare reformati nostri Historici non dubitēt, Meldensem urbem hoc nomine gloriari posse, quod martyrum primitias Deo obtulerit. Nescio equidem an ex impuri hujus cineribus vel cadavere longo post tēpore alius quidā Petrus Clericus, nō magis hoc nomine dignus quā ille enatus sit, ut nomine, ita arte eundē hunc referens: quippe qui & ipse lanæ fuerit carminator. Ille quidem, Ioannes nempe, primus fuit, cui Historici primi in Gallia Ministri titulū tribuunt. Is enim Lector Ministerii apud Pictonas fuit: cui titulus iste ab eo collatus fuit, qui revera summū Pontificatū supra Lutheranos Gallia postea tū sibi usurpabat, & eorū non fidē carum verum etiam nomina mutabat, ut non multo post dicitur, ubi novi hujus nominis etymologia & ratio à nobis explicabitur. Novum vero dico, in hac significatione qua pro Ecclesiæ Pastore accipitur,

Atqui in nova Ecclesia nihil non novū esse oportebat. Petrus hic Clericus primus è suggestu novū Evangelium docuit, & difformē quandam reformatæ Ecclesiæ formam à se collectæ concinnavit. *Et tempore, ut loquitur eadem Historia, forma quæ dā Ecclesiæ in oppido Meldensi constituta est, quæ circe quidam & inquitur, post jejunia & preces, Ministerium sibi elegissent quendam Petrum Clericum nomine, arte quidem seu officio lana carminatorem, sed qui præter vitæ integritatē in SS. literis valde erat exercitatus, quāvis nullus quā Gallicæ linguæ haberet notitiam: cujus sedulo infidelium cœtu prædicantis & Sacramenta administrantis Ministerio Deus ita benedixit, ut multis undiq; è pagis accurrentibus, brevè circiter quadringenti utriusq; sexus homines numerati fuerint, eoque multitudinem duodecim non possent.* Vides hic, si istis credimus, primū Evangelii in Gallia Ministerium. Petrum Clericum: insignē certe Clericum, & non nomine hoc tantum, sed & statua dignum, ut qui nullius quam vernaculæ sibi linguæ cognitionem habuerit, & interim dum lanæ carminat & fila ducit, grandis Theologus affectus, & à suæ artis & farinae seminibus, fullonibus textoribus, sartoribus ad Ministeriū vocatus fuit. Numquid homines isti tam sibi quam aliis illudere, aut à Deo sensu communi privati videntur, quicentones suos tam male confutos, atque adeo turpitudinem suam ultro ostendunt? Quasi vero in domo Dei in plebis vel etiam singulorum sit potestate, Ecclesiasticum sibi constituere magistratum, Episcopos & Pastores eligere: quum Apostoli, immò ipse Salvator noster in nullo alio quam ejus à quo missi essent nomine, audiri voluerint, suamque missionem infallibilibus argumentis demonstrarint. Multos alios ejusdē farinae homines, cæmentarios, carpentarios, futores, sartores, scriptarios, & id genus omitto, qui Argētorato, Tiguro aut Geneva reversi, & Spiritus S. scilicet, illustrati, novū Evangelium prædicarunt, novellas ecclesiolas passim plantarunt, Pastores cōstituerūt, & Māducationē (sic enim Cœnā Domini primitus appellabant) administrarūt: cujus ritus ac ceremonias postea describā. Verū ne sine ratione insanire videantur, ajunt suaves isti homines, permissum esse cui libet docere, & in convertēdis infidelibus laborare. Fatemur hoc sane: sed unde, quæso, probabitur, post conversionē infidelium licere privatis hominibus suo arbitratu sibi Ecclesiā cōstituere, ejusq; architecturā, ut ita dicam, & imperium sibi arrogare? B contrario sane legimus ab Ecclesia Hierosolymitana, postquā auditum esset de iis qui ad Dominū

conversi